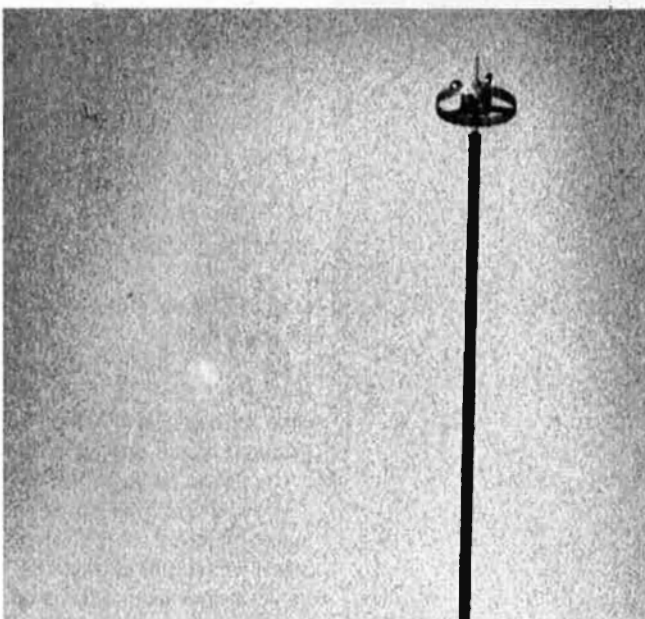

Precaucions en cas de tempesta

EL TEMPS EN EL TEMPS

La natura és molt poderosa i així ho demostren molts fenòmens meteorològics. Entre els més espectaculars i impressionants, però alhora perillosos, hi ha les tempestes, les quals afecten a tots els Països Catalans amb assiduitat. Durant l'any moren diverses persones com a conseqüència directa de les descàrregues elèctriques que són els llamps. L'últim mort de què tenim notícia es va produir al

fangada. Refugiarnos en un bosc ja és més efectiu, no perquè no hagin de caure llamps quan hi ha molts arbres; tot el contrari, també cauran, però la probabilitat que li toqui en el que estem resguardats és menor. Un altre fet a tenir en compte és que hem d'evitar posar-nos en llocs amb corrent d'aire, com balmes o aixoplucs naturals. Això també és vàlid a l'hora de tancar les finestres de casa i procurar tapar

maig a Arbeca (les Garrigues). Hi ha una sèrie de precaucions bàsiques que cal seguir. Si no volem que un llamp ens malmeti la televisió i el vídeo, cal desconnectar l'antena. No n'hi ha prou amb desendollar els aparells. Aquesta mesura és especialment recomanable per als habitants de cases aïllades o poblacions petites.

Però passem als aspectes de seguretat pròpia. Els llamps es veuen cridats pels objectes que acaben en punxa; això vol dir que, si ens trobem en un prat amb un sol arbre, no hi buscarem aixopluc i el que haurem de fer nosaltres és estirar-nos al terra per tal de no oferir-nos com a parallamps. Sóc conscient que aquesta mesura pot portar més d'una mullena o en-

si és possible la xemeneia o la llar de foc. Cal evitar telefonar en moments de tempesta si ens trobem en una masia aïllada, ja que als llamps els agraden força les línies telefòniques i parlant amb la Pepeta o el Quimet ens podem quedar enramats.

Dèiem que el poder d'un llamp és impressionant i és que la temperatura a l'interior d'un llamp és de 24.000 graus centígrads. És a dir quatre vegades més que la de la superfície del Sol. La seva intensitat és de 50.000 ampers. Aquesta intensitat podria mantenir encesa una bombeta de 100 watts durant 100 dies seguits. Com podem veure, un llamp és un assumpte molt seriós.

Francesc Mauri

UN DE LLETRES

Relativisme

Fa unes setmanes, Xavier Duran comentava en aquest mateix espai un programa de *La vida en un xip* en el qual es van enfrontar, per dir-ho així, la mentalitat racionalista i científica i la mentalitat diguem-ne irracionalista i intuïtiva entorn de la possibilitat d'endevinar el futur. Aquell dia vaig anar a veure el programa en directe i em vaig quedar sobtat de l'aplicació al debat —per part dels adversos al científisme— d'una actitud intel·lectual i vital que avança a grans salts: el relativisme. Quan un representant del bàndol científic deia la seva, en alguns casos la resposta venia a ser: "Aquesta és la seva opinió. La meua és una altra. Respectem-nos, perquè tan valuosa és la seva com la meua".

A partir de la pregunta eterna del "¿Què és la veritat?", sembla que avanci una tendència creixent a considerar que no hi ha veritats sense possessiu. Que no hi ha veritat, sinó la meua veritat, la teua veritat, la de l'altre. I, en conseqüència, que el millor al que es pot aspirar és a conviure sense posar-nos el dit a l'ull. Això passa en tots els camps. L'ensenyament esdevé difícil perquè el coneixement del professor esdevé l'opinió del professor, i la de l'alumne val tant com la seva. *La Divina Comèdia*, ¿és genial? *La Divina Comèdia* és un rotllo. I empat a un. Un que diu una cosa i un que en diu una altra. I fins i tot en política. ¿La democràcia és el millor sistema de govern? Sí, però aquesta veritat política és una veritat política europea; la veritat política dels països islàmics, posem per cas, és que és millor un règim alcorànic. Opinió contra opinió.

L'avantatge del programa en qüestió és que es veia la fallàcia de l'argument com no sempre es veu en la controvèrsia. Si alguna cosa té la veritat científica, la que s'estableix finalment com a veritat, és que no és una veritat pròpia, sinó compartible, accessible a tothom a través de l'experimentació. Una veritat científica no és una opinió, a la qual es pot oposar una altra opinió de signe contrari. O és o no és. I malgrat tot, també li ha arribat l'onada de relativisme general que se'ns imposa.

Vicenç Villatoro